A scenic photograph of a rocky beach at sunset or sunrise. The foreground is filled with large, smooth, grey rocks. The sea is calm and reflects the warm colors of the sky. In the distance, a town or city is visible on the horizon, with some buildings and a few ships in the water. The sky is a mix of blue, orange, and yellow, with some clouds.

Udviklingen på TUBORG 1990 - 2008

Tuborg sidst i 1970'erne

I løbet af 1980'erne besluttede bryggerierne at samle produktionen på Carlsberg i Valby og på det nye store bryggeri i Fredericia.

Derfor blev der i 1988 udskrevet en arkitekt-konkurrence for planlægningen af den nordlige del af Tuborgområdet på ca. 220.000 m².

Konkurrencen blev vundet af C.F. Møller.

I 1998 blev der atter udskrevet en planlægningskonkurrence, denne gang for den sydlige del, ca. 200.000 m².

Denne konkurrence blev vundet af Vilhelm Lauritzens Tegnestue.

Den samlede styring af udbygningen er varetaget af Carlsberg A/S Ejendomme.

Navnet TUBORG går helt tilbage til 1694, hvor Jonas Thue opførte et hus "Thues hus" i det nuværende Ryvang kvarter.

Jonas Thue solgte sit hus i 1697, og i dokumenterne vedrørende salget benævnes det nu "Tueborg".

Køberen indrettede et traktørsted i "Tueborg" og fik en god forretning, idet man i "Strandvangen" lige overfor opdagede en kilde, som man sagde have helbredende virkninger. Folk valfartede derfor i stor stil til denne kilde, som fik navnet Vartovkilden, og de mange mennesker førte naturligvis forretning med sig for traktørstedet. (Vartovkilden er kendt fra Holbergs "Kilderejsen", der har været opført som opera på Det Kgl. Teater). Tueborg blev også samlingssted for datidens unge, rige og smukke.

I 1725 erhvervedes Tueborg af en mand der hed Hans Henrich Vogt, som efterhånden købte størstedelen af Vartovs jorder og byggede en stor gård som han kaldte Store Tuborg. En senere ejer af denne var Grundtvig, der boede her til sin død i 1872. I dag fungerer Store Tuborg som plejehjem.

På Store Tuborgs jorder, der grænsede op til Øresund, fandtes en lille havn, der ganske naturligt kom til at hedde Tuborg Havn. I tidens løb udstykkedes alle Store Tuborgs jorder, og i 1873 erhvervede et lille konsortium med Philip W. Heyman og C.F. Tietgen i spidsen den parcel hvorpå Tuborg Havn lå.

Her anlagde konsortiet forskellige mindre virksomheder: en kunstgødning- og svovlsyrefabrik, et lille bryggeri beregnet på eksport og et glasværk til fremstilling af bryggeriets flasker. Disse virksomheder blev drevet under et samlet navn: "Tuborgs Fabrikker".

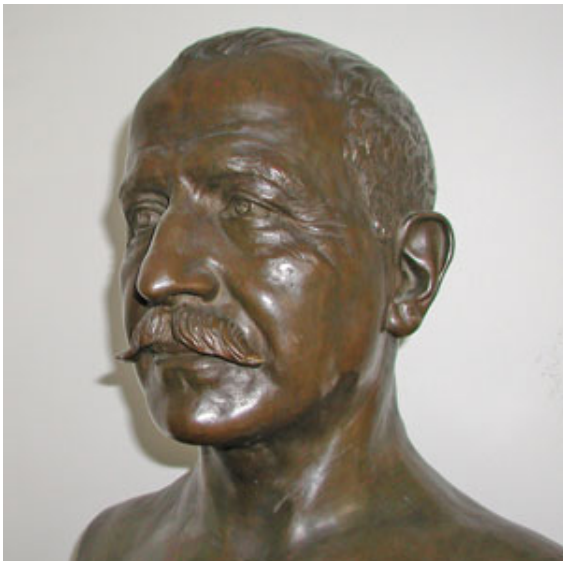

Philip W. Heyman

I 1873 gik en lille gruppe børs- og bankfolk sammen og købte en grund nord for København ved navn Tuborg. Den 13. maj 1873 stiftede de Aktieselskabet Tuborgs Fabrikker. Philip W. Heyman (1837 – 93) blev direktør for Tuborg i 1880. Han var en driftig forretningsmand og sammen med bl.a. etatsråd C.F. Tietgen medstifter af Tuborgs Fabrikker, som fra starten omfattede glasværk, gødnings- og svovlsyrefabrik samt et ølbryggeri.

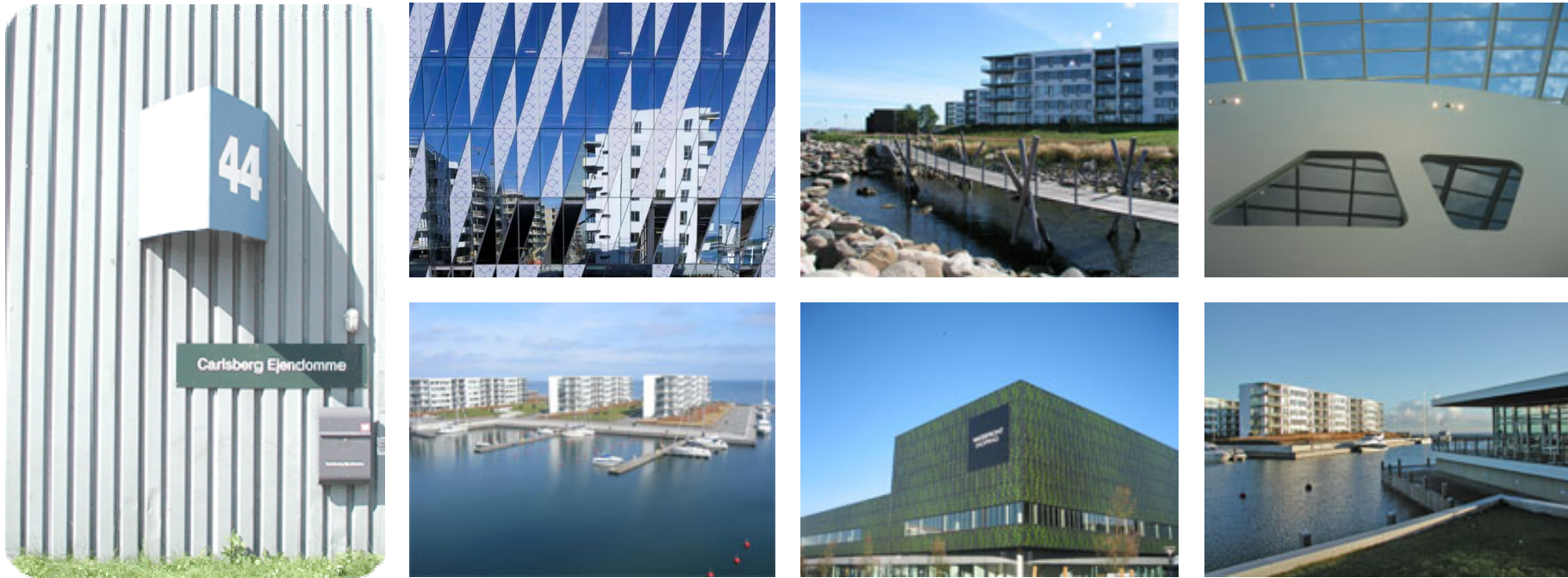

(Læs mere i bogen "Philip W. Heyman" af Kurt Pedersen og Jesper Strandskov (2005))

Benny Dessau

Benny Dessau (1868 – 1937) var svigersøn til Philip W. Heyman, og blev direktør for Tuborg Bryggeri samt leder af De Forenede Bryggerier fra 1899.

Carlsberg A/S Ejendomme

Til at varetage den detaljerede planlægning og styring af økonomi, blev Carlsberg Ejendomme etableret som en afdeling af Carlsberg A/S i 1990 med underdirektør Orla Kristensen i spidsen.

Carlsberg Ejendomme har assisteret Gentofte Kommune under udarbejdelse af de mere end 9 lokalplaner der har sikret områdets udvikling.

Ved valg af arkitekter er der tilstræbt både en variation og samlet helhed i området, ligesom veje, stier, bænke og belysning ved deres udformning binder hele Tuborg bydelen sammen.

Bygninger

Bygningsnr.	Indrettet efter aftale med 1. lejer	m2 etager (+/- kælder)	Taget i brug	Arkitekt	Ingeniør	Entreprenør
1	Texaco	7.300 (1.192)	nov. 1993	C.F.Møllers tegnestue	Rambøll	NCC
2	Norske Veritas Fisher & Lorenz Dan-Ejendomme Mercuri Urval	5.250 (3.625)	april 1997	C.F.Møllers tegnestue	Rambøll	NCC
3	Mercuri Urval	3.415 (1.170)	juli 1995	Skaarup & Jespersen	Rambøll	NCC
4 A	81 boliger Restauranter ISO og 6-7 andre butikker	14.638 (6.337)	okt. 1994	Henning Larsens tegnestue	Rambøll	NCC
4 B	Bryggertorvet m. p-kælder TOPOS (kirsebærkurv)	(2.200)	nov. 1995 juni 1999	C.F. Møllers tegnestue Torben Ebbesen	Rambøll	NCC
4 C	Coca-Cola Fazer Jytte Demuth 25 springvand AZUL BAHIA (blå) TRÅS (rød)	5.330 (2.248)	juli 1999 dec. 1999	Henning Larsens tegnestue Henning Larsen & Jørn Larsen	Rambøll	NCC
5	PriceWaterhouse	8.877 -2.126	nov. 1991	C.F. Møllers tegnestue	Rambøll	NCC
6	PKA	8.426 (1.048)	sep.1992	C.F. Møllers tegnestue	Rambøll	NCC

Bygninger

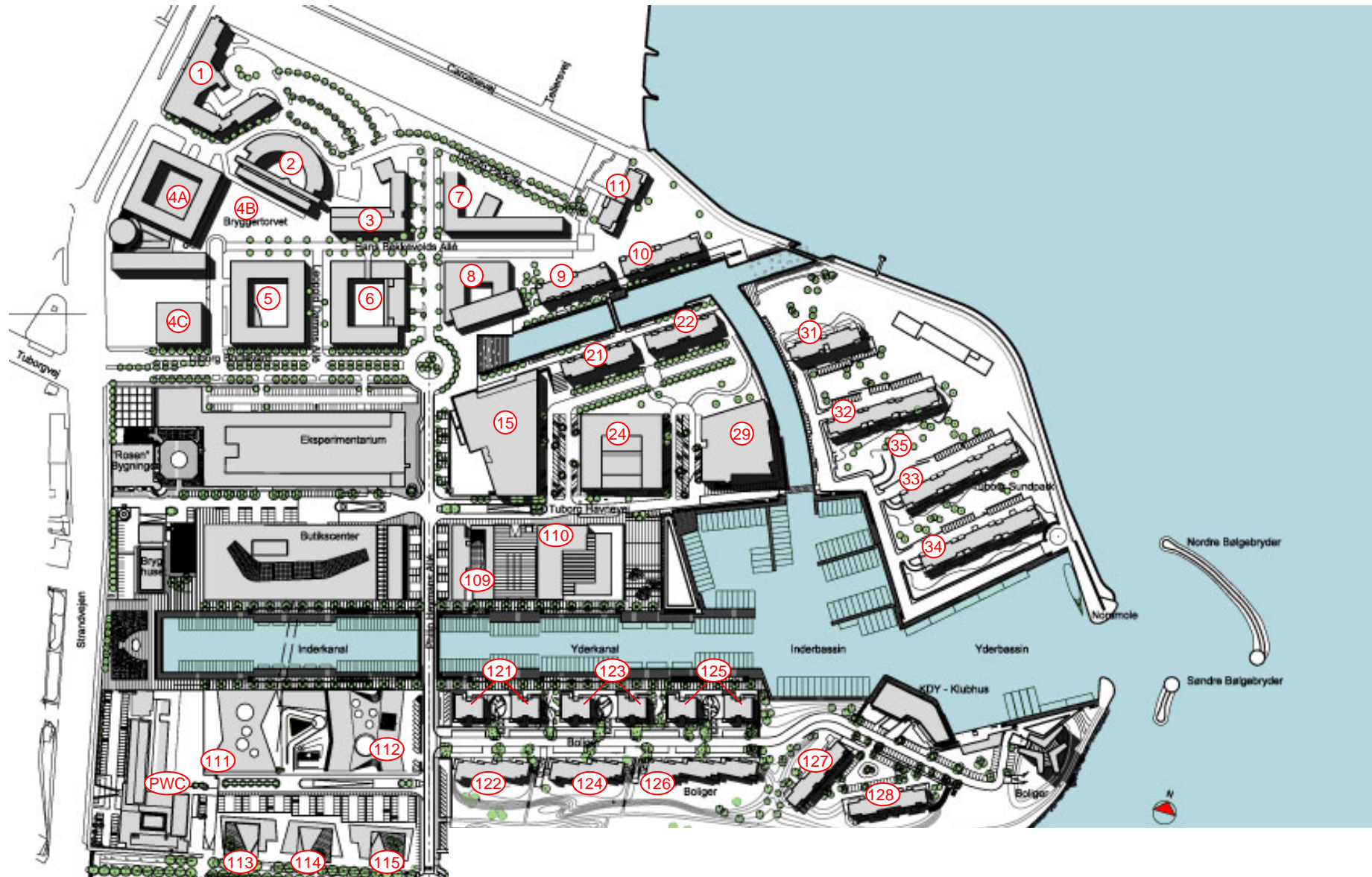
Bygningsnr.	Indrettet efter aftale med 1. lejer	m2 etager (+ kældrer)	Taget i brug	Arkitekt	Ingeniør	Entreprenør
7	Hoffman-Bang	4.032 (1.483)	okt. 1992	Perlt & Black-Petersen	Carl Bro	NCC
8	P.A. Consulting A/S	4.887 (2.130)	sept. 2000	Perlt & Black-Petersen	Rambøll	NCC
9, 10 og 11	I alt 46 ejerlejligheder	7.428 (1.500)	nov. 2002	Vilh. Lauritzens tegnestue	Rambøll	NCC
15	Dan-Ejendomme Microsoft Regus	16.333 (5.168)	aug. 2002	Arkitema	Rambøll	NCC
21 og 22	I alt 40 ejerlejligheder	6.120 (1.500)	aug. 2001	Vilh. Lauritzens tegnestue	Rambøll	NCC
24	NCC	12.983 (5.314)	okt. 2001	Schmidt, Hammer & Lassen K/S	B&K, NCC	NCC
29	icl	8.974 (4.530)	okt. 2001	Hvidt & Mølgaard A/S	Rambøll	NCC
P-k	P-kælder i "Grønningen"	(2.150)	juni 2002	-	Rambøll	NCC
31-32	I alt 50 ejerlejligheder	7.172	april 2004	Arkitema	Rambøll	NCC
33 og 34	I alt 60 ejerlejligheder	9.658	maj 2005	Arkitema	Rambøll	NCC
35	Parkeringskælder	(2.246)	april 2004	-	Rambøll	NCC
Butikcenter	Waterfront Shopping, ex. Kældre Waterfront Shopping kældre ca.	15.924 16.000	17. sept. 2007	Vilh. Lauritzens tegnestue	Rambøll	NCC

Bygninger

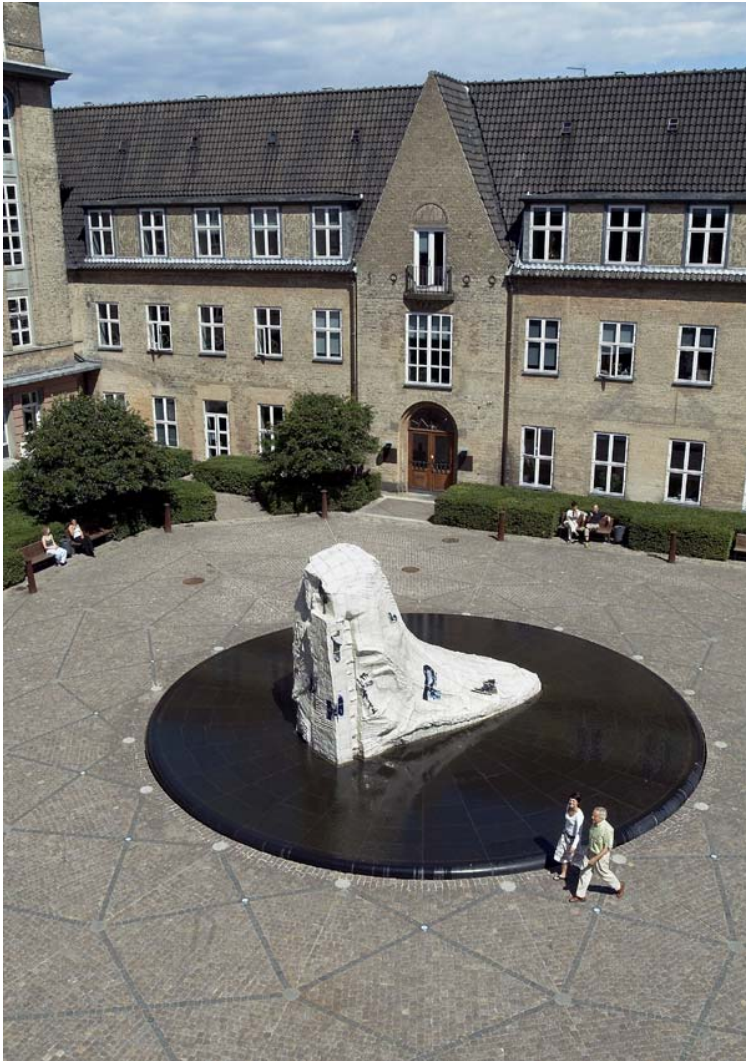
Bygningsnr.	Indrettet efter aftale med 1. lejer	m2 etager (+/- kælder)	Taget i brug	Arkitekt	Ingeniør	Entreprenør
109	SamPension	9.550 (4.296)	maj 2003	3xNielsen	Rambøll	NCC
110	Arthur Andersen	13.246 (3.673)	feb. 2002	PLH arkitekter A/S	Rambøll	NCC
121/122	I alt 50 ejerlejligheder	7.938	juni 2007	Dissing & Weitling	COWI	NCC
123/124	I alt 50 ejerlejligheder	7.938	nov. 2007	Dissing & Weitling	COWI	NCC
125/126	I alt 62 ejerlejligheder	9.790	maj 2008	Dissing & Weitling	COWI	NCC
127/128	I alt 52 ejerlejligheder	8.795	sep. 2008	Dissing & Weitling	COWI	NCC
KDY	Klubhus	850 (250)	aug. 2007	Vilh. Lauritzen	COWI	G.V.L.
111	Horten			3xNielsen	Rambøll	Pihl
112	SAXO Bank	15.904 (6.704)	maj 2008	3xNielsen	Rambøll	kpc
PWC	PriceWaterhouse	18.057 (2.965)	april 2003	Til- og ombygning w/C.F. Møller	COWI	NCC
113/114/115	Punkthusene					

Bygninger

Kunst på Tuborg

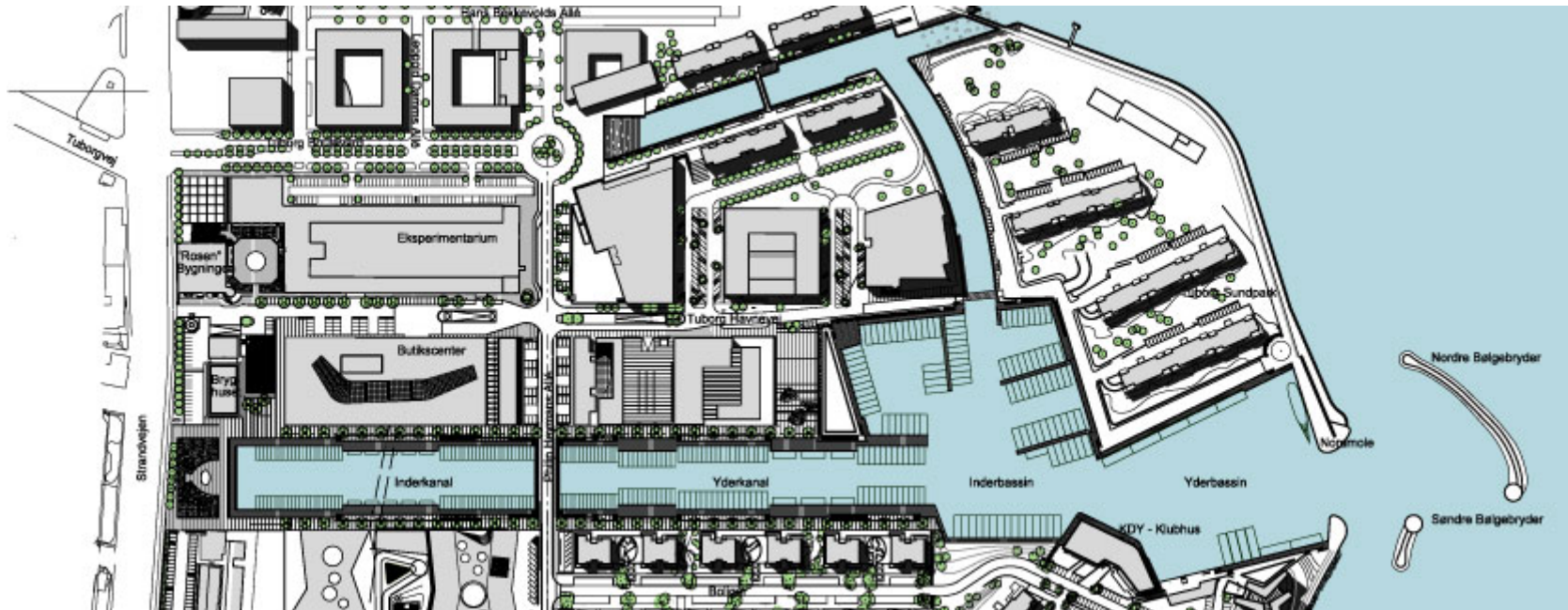
Mellem Tuborgs første administrationsbygning, mineralvandsfabrikken og Vestre Længe er der en gård, hvor havearkitektfirmaet Genmann, Harboe & Borup har tegnet en meget fin brostensbelægning omkring et bassin hvori der står en ca. 4 meter høj porcelænsfod skabt af Peter Brandes med 950 modellerede fliser tilvirket på Den Kgl. Porcelænsfabrik.

Ved afsløringen i 1996 fortalte Peter Brandes bl.a.: *"Foden, vandet og det sorte granit giver associationer til min familie, der måtte flygte til Sverige under 2. Verdenskrig, og min farfar, der omkom i Auschwitz. På hebraisk er ordet for "fod" og for "flugt" det samme.*

Også i antikke skulpturer er foden et motiv, der interesserer mig: Foden er begyndelsen til en menneskefigur, vores basis – og ofte det spor, der er tilbage, når resten af skulpturen er væk.

Endelig er en fod, anbragt på en vandoverflade også et kristent symbol: At kunne gå på vandet: Og foden har form som et sejl – det knytter sig til stedet ved Tuborg, som har forbindelse med havn og hav."

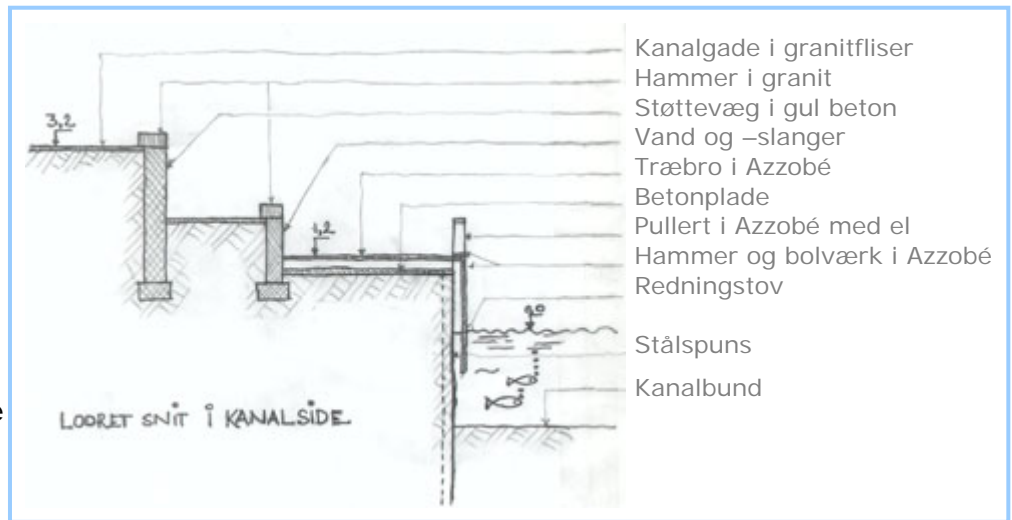
Tuborg Havn

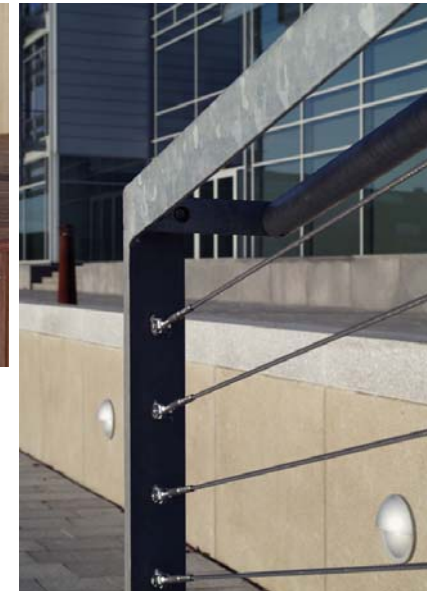
Tuborg Havn blev oprindelig anlagt af hensyn til transport til og fra mange mindre virksomheder, herunder naturligvis øl-brygningen. Senere holdt Sverigesbådene til her.

Etableringen af en lystbådehavn var et af de bærende elementer – specielt idéen med at føre vandet helt op til Strandvejen - i vinderprojektet fra Vilhelm Lauritzens tegnestue.

Havnen er planlagt til at rumme ca. 350 lystbåde fra de største på op til 5,3 x 19,5 meter i yderbassinet, og til de mindste både i inderkanalen, hvor der kun er 1,5 meter dybt, og den frie gennemsejlingshøjde under broen ved Philip Heymans Allé er 3 meter.

Tuborg Havn

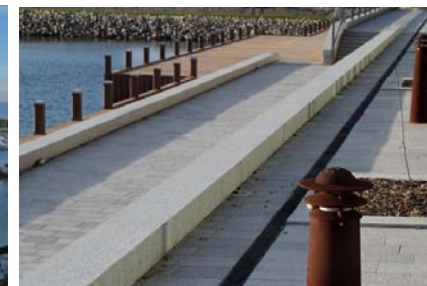

Under hensyn til den ændrede anvendelse af havnen, er der etableret to bølgebrydere hvor de to indsejlingsfyre – henholdsvis en "Rød Tuborg" og en "Grøn Tuborg" – fortsat minder om havnens oprindelse.

På havnens sydside har bryggerierne sponseret et areal til Kongelig Dansk Yachtklub, som med Vilhelm Lauritzens tegnestue har opført et klubhus med blandt andet egne administrationslokaler, badefaciliteter for gæstesejlere og en offentlig restaurant.

Havnen med hele dens udformning, broer, valg af materialer o.s.v. er blevet til i et samarbejde mellem Carlsberg Ejendomme, Kongelig Dansk Yachtklub, Vilhelm Lauritzen tegnestue og COWI.

Havnens drift og vedligehold er overdraget til Kongelig Dansk Yachtklub.

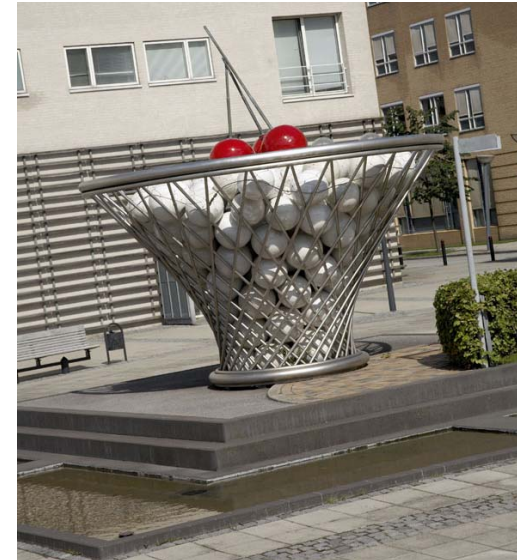
Kunst på Tuborg

Jørn Larsen assisterede Henning Larsens tegnestue med udformning af pladsen foran bygning 4C ud mod Strandvejen.

25 små springvand placeret i 25 flade stenplader, hvoraf ca. halvdelen er blå Azul Bahia fra Brasilien og resten røde Tranås fra Norge.

Hvert af de små springvand har indbygget lys i såvel vandstråle som rundt langs underside af stenpladen.

På Bryggertorvet er opstillet en skulptur udført af Torben Ebbesen (25. juni 1996). Torben Ebbesen, der har sit atelier på Frederiksberg, fortæller, at han en dag fik et syn, hvor en stor kirsebærkurv landede på gadehjørnet overfor. Man kan derfor se den "frederiksbergske" fortovsbelægning, bøgehæk, vejskilt m.m. som dele af skulpturen.

Selve kurven er udført som en "hyperboloide" d.v.s. den er opbygget af rette rør. I kurven ligger der røde og hvide kirsebær, som alle er drejet på Den Kgl. Porcelainsfabrik.

Torben Ebbesen kalder figuren TOPOS.

Mere kunst på Tuborg

 TUBORG

Udsmykningen af Tuborg Boulevard fra rundkørslen og ud til hængebroen er udført af Jens-Flemming Sørensen og blev afsløret den 19. september 2003.

Midt i selve rundkørslen er der placeret toppen af en granitkugle med springvand i varierende højde.

Længst mod øst er der et springvand i bronze og langs kanalen er der flere andre skulpturer.

De fire boligblokke har små relieffer ved hoveddørene, og på kanalpladsen er der små labyrinter i granitbænkene.

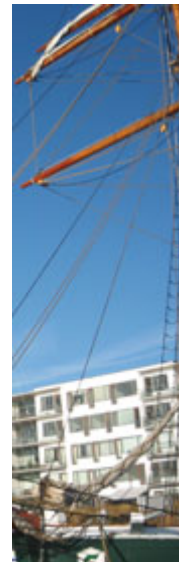
Her står også en kvindeskulptur i bronze. Om dens tilblivelse fortæller Jens-Flemming Sørensen at han så meget manglede en model i passende højde.

Men en dag sad han i Galleri Asbæk og bagest i lokalet rejste der sig en underskøn kvinde.

Jens-Flemming Sørensen tog mod til sig, og spurgte om hun ville stå model i hans atelier i Italien.

Det lykkedes, og nu har vi skulpturen.

Stemningsbilleder

Andre bygninger på Tuborg

Rosenbygningen er tegnet af arkitekt Anton Rosen i 1914, og var i mange år Tuborgs administrationsbygning.

Efter administrationen blev flyttet til større lokaler, tjente bygningen i mange år som hjemsted for besøgsafdelingen, men også Tuborgs salgsafdeling og senere Carlsberg Ejendomme har boet i bygningen som nu er erklæret bevaringsværdig og solgt til Realdania.

Tuborgs seneste administrationsbygning i 8 etager er tegnet af arkitekt Preben Hansen i 1962.

Efter Tuborgs administration blev flyttet til Valby, blev bygningen som helhed lejet ud til revisionsfirmaet Coopers & Lybrand (senere Price Waterhouse Coopers).

Der er ved flere lejligheder foretaget om- og tilbygninger.

Bryghuset blev indviet i 1903 og er tegnet af arkitekt Henri Glæsel.

Bygningen er solgt, og er nu ved at blive indrettet til kontorformål for Redirect Norden.

Mineralvandsfabrikken, der ligger på hjørnet af Strandvejen og Tuborg Boulevard, er tegnet af arkitekt Tyge Hvass.

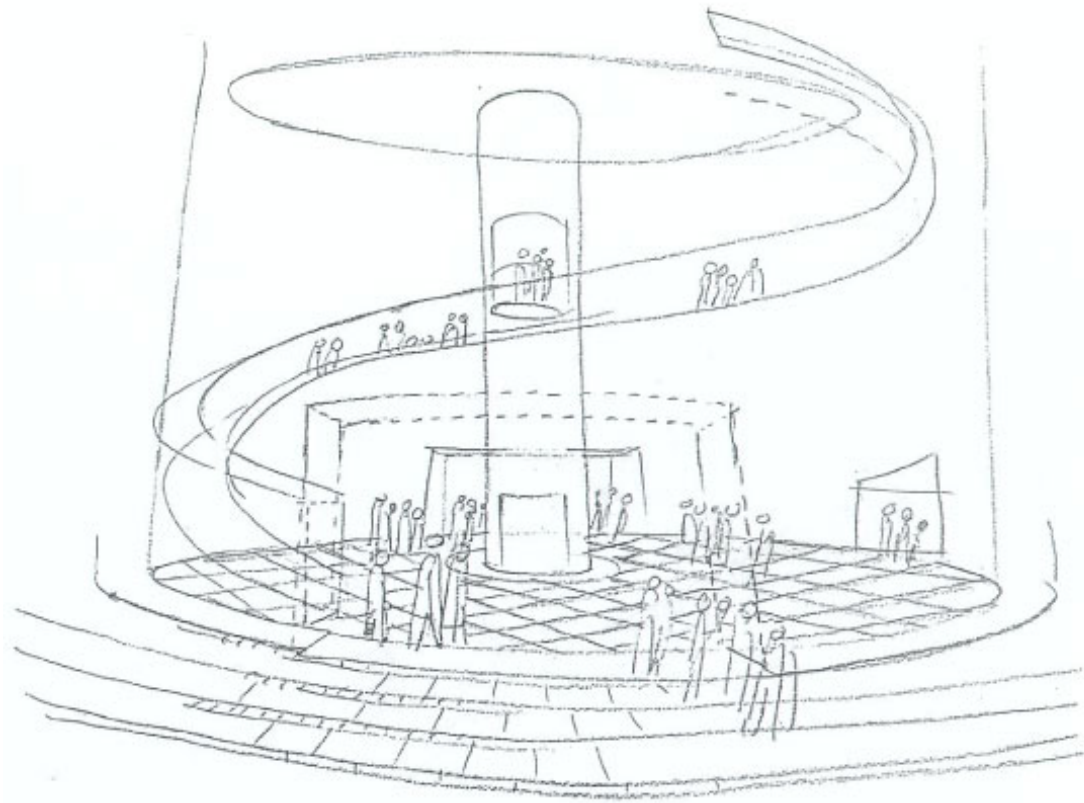
Først i 1990'erne blev hele bygningen totalt ombygget og indrettet til kontorer for bl.a. Oticon, arkitekt-firmaet Skaarup og Jespersen m.fl.

Experimentarium er egentlig opført som "aftapningsanstalt" i 1934.

Da der i 80'erne ikke længere var behov for bygningen til bryggeri-brug, blev den stillet vederlagsfrit til rådighed for Experimentarium i en 20-årig periode.

Ved periodens udløb i 2008 købte Experimentarium bygningen af Carlsberg.

Rotunden på Strandvejen

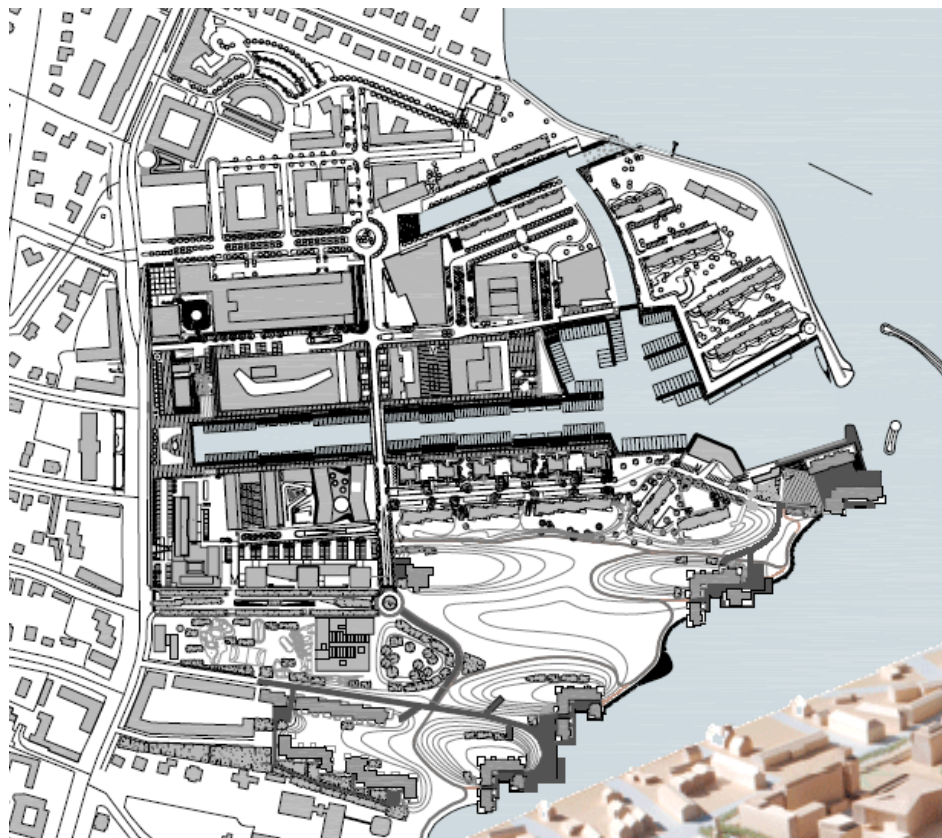

En af arkitekt Henning Larsens første skitser

Den færdige Rotunde

Situationsplan og modelfoto fra lokalplan 307

Lokalplaner

For styringen af den samlede udvikling på hele Tuborg området har Gentofte Kommune i samarbejde med Carlsberg Ejendomme udarbejdet en række lokalplaner:

Lokalplan 60	for Tuborg Nord i Gentofte Kommune	- august 1989
Lokalplan 122	for Tuborg Nord i Gentofte Kommune	- oktober 1996
Lokalplan 178	For Tuborg Syd	- september 2000
Lokalplan 199	for del af Tuborg Syd og del af Hellerup bydelscenter	- juli 2004
Lokalplan 247	for del af Tuborg Syd – Lystbådehavnen	- december 2004
Lokalplan 248	for del af Tuborg Syd – Kystregulering	- januar 2006
Lokalplan 259	for del af Tuborg Syd – syd for kanalen	- april 2005

og senest er der udarbejdet en plan for det resterende sydligste område på Tuborg. Her skal udelukkende opføres boliger og lokalplanen erstatter her dele af tidligere lokalplaner:

Lokalplan 307	Boliger på Tuborg Syd	- maj 2008
---------------	-----------------------	------------

Udarbejdet af Carlsberg A/S Ejendomme, Per Kruse, september 2008